

Diskusia – Trolling a jeho prejavy na internete

V rámci našej hodiny sme sa pokúsili realizovať typ vyučovacej hodiny, ktorý umožňuje žiakom, aby s minimálnou podporou učiteľa (jeho výkladom, prejavom a pod.) aktívne a samostatne skúmali ciele vyučovacej hodiny. Vyučovanie neprebíha frontálne, ale uvoľnene. V rámci neformálnej diskusie sme využili možnosť pracovať v uzavretom kruhu v priestore zadnej časti triedy sedením na pohovkách.

Počas všetkých fáz tejto hodiny sme sa snažili (ako učiteľ) moderovať diskusiu. Nesnažili sme sa vystupovať ako nositeľ správnej odpovede, resp. ako jej hodnotiteľ. Odpovede boli získavané od žiakov.

Ciele hodiny: V rámci predmetnej hodiny bolo dôležité diskutovať na nasledujúce témy – kto je troll, prečo sú trollovia nebezpeční a ako trollov odhaliť.

Príprava vyučovania:

projektor, pripojenie na internet, video *Ako trollovia manipulujú* a pracovný list z portálu Zmudri

Osnova hodiny a príprava

Pred samotným vyučovaním sme vyzbierali všetky súhlasy rodičov, ktoré korešpondovali s počtom vybranej skupiny diskutujúcich.

Žiakov sme na hodine frontálne uviedli do problematiky a podľa úvodných pokynov sme sa hneď presunuli do zadnej časti triedy na pohovky, ktoré slúžili ako priestor našej diskusie. V rámci úvodu sme žiakom rozdali predpripravený materiál od portálu zmudri.sk.

Na začiatku sme sa opýtali otázky: Či vedia čo/kto sú to trollovia?

Žiak A nám vtipne odpovedal, že trollovia sú rozprávka, ktorá vyšla v roku 2016. Na danú otázku sme sa opýtali, akí sú trollovia v rozprávke. Niektorý žiak sa chytil odpovede a hneď povedal, že trollovia na internete nie sú určite milí ako trollovia v rozprávke. Diskusia začala prirodzene a nebola vôbec strojená. Hrali sme sa so spontánnosťou bez toho, aby žiaci spoznali náš zámer. Žiaci nám zadefinovali kto sú trollovia: „neprijemní ľudia na internete“; „...toxickí ľudia“; správajú sa „ako malé deti“; ľudia, ktorí nevedia pravopis (znaky trollingu).

Poznámka: žiaci mali pred sebou materiál, tzn. že sa snažili nielen intuitívne prísť k odpovediam, ale taktiež sa snažili rýchlo nájsť zlomok informácií v pracovnom liste. Miernym nasmerovaním sme sa dostali k podstate nášho rozhovoru.

Ďalšou aktivitou bolo po uvedení a zoznámení sa s témou pozretie si videa z portálu zrudri.sk, dostupné na platforme YouTube. Na základe videa žiaci ďalej pracovali s materiálom a odpovedali na naše otázky, ktoré sa dotýkali videa. V rámci našich otázok sme si stručne priblížili obsah videa.

V ďalšej časti našej diskusie sme sa dostali k rozprave o spoznaní trolla/trollingu na internete. Používali sme krátke ukážky v rámci pracovného listu. V tejto časti bol použitý náš komentár ako pomôcka žiakom a bolo potrebné určité vysvetlenie zo strany učiteľa. Myslíme si, že žiaci jasne porozumeli cieľu: „Ako trolla spoznať?“, agresívny, používanie vulgarizmov, silné vášne a emócie.

Na základe aktívneho priebehu diskusie sme pristúpili k praktickým ukázkam ako spoznať trolla vďaka webu: <https://spotthetroll.org/>.

Žiaci využívali poznatky z angličtiny, čítali si profily, statusy či zdieľané správy (spoločne s komentárom učiteľa). Žiakov sme vyzvali, aby sa skúsili zamerať na jednotlivé príspevky a skúsili identifikovať jednotlivé profily. Ako vieme, veľa nám napovie samotný profil. Ak osoba nemá profilovú fotku, má netradičné meno alebo to nie je meno vôbec, nemá žiadnych priateľov na sociálnej sieti a nezdieľa žiaden iný obsah okrem kontroverzných tém, tak je celkom pravdepodobné, že to môže byť troll. V rámci aktivity bolo dôležité, aby sa žiaci nenechali pomýliť, nakoľko účty trollov niekedy vedia byť sofistikované. Profily, ktoré sú označené za trollov, vykazovali známky reálnosti, boli pre žiakov šokujúcim zistením. Vysvetlenie prečo sú niektoré účty fake boli komentované učiteľom, nakoľko bolo potrebné odkomunikovať so žiakmi, v čom sa ukrýva pointa sofistikovaných fake profilov.

Záver

Pre žiakov 7. ročníka bola téma trollingu z časti neznámou doménou, avšak na druhú stranu dokázali porozumieť cieľom hodiny a ľahko identifikovať trollov, resp. fake profily na internete. Myslíme si, že žiaci využili v rámci diskusie svoje vlastné skúsenosti s používaním sociálnych sietí.

- Žiaci získali základný prehľad Čo a Ako trolling/trollovia funguje/-jú.
- Žiaci dokážu definovať (vlastnými slovami) kto je (internetový) troll: napr. online účastník diskusií, ktorého príspevky slúžia na šírenie klamstiev, hlúpostí, hate speech.
- Žiaci dokážu identifikovať kľúčové znaky trollingu: vulgarizmy, zavádzanie, výsmech, nadávky, infantilizácia, fake profily
- Žiaci vedia po diskusii/videu zhodnotiť, prečo trolling existuje: dva druhy cieľov:

- Prvý je osobný, keď to robia z nudy, pre pobavenie, vybijajú si osobnú frustráciu, chcú upútať pozornosť alebo sa niekomu len pomstiť.
- Druhý dôvod pre trollovanie je politický. V tomto prípade často ide o koordinovanú činnosť viacerých trollov, ktorí sa spoločne snažia očierniť konkrétnu politickú stranu alebo človeka, ovplyvniť názory ľudí, spôsobovať zmätok či vnášať medzi obyvateľov pocit strachu a neistoty. Preto sú trollovia ideálnym nástrojom, ako šíriť propagandu.